

I. INFORMACE

PRO ČLENY GRÉMIA PRO REGULAČNÍ REFORMU A EFEKTIVNÍ VEŘEJNOU SPRÁVU VE VĚCI AKTUÁLNÍHO STAVU ŘEŠENÍ OBLASTI PROSTOROVÝCH DAT VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ A PROJEKTU DIGITÁLNÍ MAPA VEŘEJNÉ SPRÁVY

Služby, poskytované s pomocí informačních a komunikačních technologií, stejně jako jejich obsah i dovednosti a média s nimi spojená, získávají stále větší význam a jsou stále více zastoupeny v hospodářství a společnosti, oblast veřejné správy nevyjímaje. Všední skutečností se konečně stávají digitální konvergence informační společnosti a mediálních služeb, sítí a zařízení; informační a komunikační technologie jsou promyšlenější, bezpečnější, rychlejší, zařízení jsou stále menších rozměrů a umožňují nepřetržité spojení a snazší používání, přičemž obsah postupně získává trojrozměrnou multimediální podobu.

V tomto kontextu je rovněž potřeba vzít na vědomí známou skutečnost, že v Evropě je veřejný sektor největším producentem informací. Příkladem mohou být statistiky, dopravní informace, a v neposlední řadě také informace, které označujeme jako informace prostorové (resp. prostorová data), často také jako informace geografické či geografická data¹. Prostorové informace, jako rozsáhlý informační zdroj spojený s mnoha aktivitami života a společnosti, má významný sociální a ekonomický potenciál, který ale vesměs není využíván efektivně. Evropská komise stimuluje přístup ke znovuvyužití informací veřejného sektoru prostřednictvím řady aktivit, od aktivit legislativních až k organizování a prosazování procesů výměny nejlepších zkušeností – best practices. Tyto snahy navazují na již přijaté dokumenty Evropského společenství. Jde zejména o SMĚRNICI EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003, o opakovaném použití informací veřejného sektoru (dále jen „směrnice PSI“), která se zabývá způsobem, jímž veřejná správa ovlivňuje trh prostřednictvím znovuvyužití nebo prodejem jejich informačních zdrojů, a dále o SMĚRNICI EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2007/2/ES ze dne 14. března 2007, o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství - INSPIRE (dále jen „směrnice INSPIRE“, příloha č. 1 této informace). V současnosti jsou již obě směrnice transponovány do české legislativy - směrnice PSI novelizací zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a směrnice INSPIRE novelizací zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí (příloha č. 2 této informace - Zákon 380/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů).

Směrnice INSPIRE stanoví obecná pravidla pro zřízení infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství pro účely politik Společenství v oblasti životního prostředí a politik nebo činností, které mohou mít vliv na životní prostředí. Primárním účelem směrnice INSPIRE je zajistit data ze všech v ní vyjmenovaných tematických i prostorových oblastí pro efektivnější tvorbu, provádění a kontrolu politik v předmětné oblasti, a to na národní i komunitární úrovni. Členské státy EU měly v rámci transpozice přijmout opatření pro koordinaci mezi tvůrci a uživateli předmětných informací, s cílem zajistit interoperabilitu a porovnatelnost informací a znalostí z různých odvětví. Ke konkrétním opatřením patří například vybudování infrastruktury pro prostorová data, specifikovaná směrnicí INSPIRE (uvedena v přílohách I – III směrnice INSPIRE), zřízení národního geoportálu INSPIRE a určení koordinačních struktur a mechanismů pro budovanou infrastrukturu.

---

¹ V dalším textu budou výhradně používány pojmy „prostorové informace“, „prostorová data“. Informační systémy, pracující s prostorovými daty, jsou obvykle označovány jako „geografické informační systémy“.

Gesce za transpozici a implementaci směrnice INSPIRE v ČR byla (logicky) svěřena Ministerstvu životního prostředí, Ministerstvo vnitra je v tomto procesu spolugestorem. Práce na vybudování národního geoportálu INSPIRE již byly ze strany Ministerstva životního prostředí zahájeny.

Další známou skutečností je, že v České republice dosud chybí ucelená koncepce správy a využití prostorových dat (tj. množiny entit z určitého prostoru, u kterých je zřejmá identifikace, umístění a vztah k okolí). Zejména pak správa prostorových dat je silně zatížena resortismem a úlohy jednotlivých složek státní správy a samosprávy, v návaznosti na privátní sektor, nejsou jasně vydefinovány vůbec. Jedním z důvodů tohoto nepříznivého stavu je prakticky neexistující centrální koordinace mezi nositeli úkolů, spadajících do oblastí prostorových dat, daných zákonem (ČÚZK, ČSÚ, MŽP, ...), a ostatními četnými aktéry, kteří tato data vytvářejí, shromažďují, zpracovávají, interpretují a poskytují (MPSV, MV, MO, ...). Protože oblast prostorových dat je kryta a řešena různými systémy, které spadají do gesce různých centrálních orgánů, je zřejmé, že koordinace této oblasti je velmi obtížná.

Koordinace informačních systémů veřejné správy v České republice je zákonem č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, v platném znění, svěřena do působnosti Ministerstva vnitra. Vzhledem ke skutečnosti, že oblast prostorových dat je nedílnou součástí soustavy informačních systémů veřejné správy, přísluší **koordinační role oblasti prostorových dat v rámci ČR jednoznačně také Ministerstvu vnitra**. Po dohodě klíčových subjektů v oblasti prostorových dat - MV, MŽP, ČÚZK a České asociace pro geoinformace (Czech Association for Geoinformation, dále jen „CAGI“) bylo navrženo ke koordinaci této oblasti využít **Grémia pro regulační reformu a efektivní veřejnou správu** (dále jen „Grémium“). Předmětem návrhu bylo koordinovat oblast prostorových dat buď prostřednictvím nově zřízeného stálého výboru pro koordinaci oblasti prostorových dat, nebo již existujícího výboru pro Smart Administration, a to tak, že v rámci tohoto výboru budou založeny „řídící výbory“ pro jednotlivé subsystemy prostorových dat, jejichž činnost bude řízena odpovídajícími gestory (viz obrázek v příloze č. 3 této informace). Následně bylo (v dubnu letošního roku) tehdejším náměstkem ministra vnitra pro veřejnou správu, informatiku, legislativu a archivnictví rozhodnuto koordinovat oblast prostorových dat prostřednictvím výboru pro Smart Administration, na jednání Grémia však tato problematika dosud předložena nebyla.

V těchto dnech probíhají - v gesci MŽP a ve spolupráci MV, ČÚZK a CAGI, v rámci implementace INSPIRE - přípravné práce směřující k ustavení Koordinačního výboru INSPIRE (dále jen „KOVIN“, viz zelená vazba v obrázku v příloze č. 3 této informace). KOVIN bude koordinovat oblast prostorových dat vyjmenovaných v přílohách I – III směrnice INSPIRE. Prostorová data, která v přílohách I - III směrnice INSPIRE uvedena nejsou, resp. informační systémy veřejné správy, pracující s prostorovými daty, budou koordinovány Ministerstvem vnitra, jak vyplývá z jeho zákonné působnosti. Záměrem je, aby KOVIN byl vhodně začleněn do organizační struktury Grémia; jako možnost se jeví, aby KOVIN byl zároveň pracovní komisí pro INSPIRE výboru pro Smart Administration.

V průběhu prací na transpozici směrnice INSPIRE a diskusí o její implementaci do národního prostředí se potvrdila nejen potřebnost silného koordinačního orgánu, ale i jednotné politiky státu v oblasti prostorových dat. Důvodem je zejména skutečnost, že implementace INSPIRE vyžaduje i realizaci kroků obecné povahy, jež budou přesahovat pouhý resortní zájem MŽP a povedou, v souladu s trendy ve vyspělých zemích Evropy a světa, k vybudování nadresortní národní geoinformační infrastruktury. Její realizace vyžaduje vymezení jasné strategie - **politiky státu v oblasti prostorových dat – státní geoinformační politiky**, jakožto nedílné součásti informační a komunikační politiky státu,

přispívající k budování informační a znalostně založené společnosti. Účelem vypracování státní geoinformační politiky je nalezení souladu mezi potřebami uživatelů dat, vytvářených veřejnou správou, jejími tvůrci, finančními nároky a přínosy a zajištění efektivního financování pořizování dat ze státního rozpočtu, s pozitivními dopady na vynakládání veřejných zdrojů. Budoucí politika státu v oblasti prostorových dat musí formulovat takové předpoklady a podmínky, které zaručí organické začlenění prostorových dat do rozhodovacích procesů ve veřejné správě, zajistí efektivní správu prostorových dat a jejich využívání, významným způsobem přispějí ke snížení nákladů, spojených se správou prostorových dat a budou základem pro koordinované budování národní infrastruktury pro prostorové informace. Zatímco implementace INSPIRE dává konkrétní základ pro formulování strategie správy a užití prostorových dat v uzavřeném segmentu dat, směrnicí INSPIRE stanovených, politiku státu v oblasti prostorových dat lze v tomto kontextu chápat nejen jako zastřešení implementace směrnice INSPIRE v ČR, ale také jako zobecnění, resp. přizpůsobení jejích principů a požadavků na celou oblast prostorových informací v České republice. Budovaný národní geoportál INSPIRE tedy bude předobrazem budoucího národního geoportálu ČR, ale v budoucnu se stane jeho logickou součástí.

Záměr formulovat politiku státu v oblasti prostorových dat v gesci Ministerstva vnitra byl náměstkem ministra vnitra pro veřejnou správu, informatiku, legislativu a archivnictví schválen a Ministerstvo vnitra již práce v této oblasti zahájilo. S cílem získat souhrnný odborný podklad pro formulování principů politiky státu v oblasti prostorových dat – tedy státní geoinformační politiky (dále jen „SGIP“) - bylo formulováno zadání dvou výzkumných projektů, jejichž realizace právě probíhá.

Výsledkem výzkumného projektu „**Politika státu při správě a užití prostorových dat**“ bude, v širším rámci již započatého procesu transpozice a implementace směrnice INSPIRE, formulování návrhu strategie dalšího postupu při zajištění správy a užití prostorových dat v ČR v rámci souvisejících zákonů a směrnic EU – tedy návrh principů budoucí státní geoinformační politiky. Výsledky tohoto projektu budou pro formulaci státní geoinformační politiky jedním z hlavních podkladů.

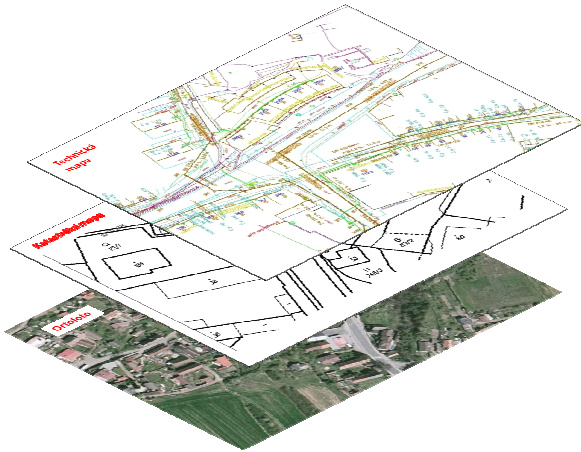
Výzkumný projekt „**Politika státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů**“ zpracovává jedno z nejvíce obtížných a komplikovaných témat správy dat v oblasti eGovernment. V širokém rámci detailně řeší problematiku licenčních smluv a zpoplatňování poskytování dat státem, včetně poskytování dat prostřednictvím elektronického obchodu. Součástí výsledků projektu budou i konkrétní návrhy licenčních smluv, včetně těch, které budou využitelné pro samosprávu. Výsledky dále výraznou měrou přispějí k řešení poskytování a zpřístupňování dat národního geoportálu INSPIRE i budoucího národního geoportálu ČR.

Vedle těchto strategicko – koncepčních prací byl rozvinut významný a v oblasti územní veřejné správy netrpělivě očekávaný projekt – projekt tzv. **digitální mapy veřejné správy** (dále i „DMVS“), která bude - spolu s národním geoportálem INSPIRE - tvořit pevný základ budoucího národního geoportálu ČR. Jde o projekt, zahájený na základě iniciativy zástupců územních samospráv a řešený v dohodě centrálních a samosprávných subjektů.

Hlavním důvodem pro zahájení řešení tohoto projektu je neodkladná potřeba – zejména orgánů samosprávy - mít v co nejkratší době k dispozici co největší množství dat za celé území ČR v digitální podobě, aby mohlo být co největší množství agend veřejné správy, a to i těch, které pracují s prostorovými daty, elektronizováno. Vzhledem ke skutečnosti, že dokončení digitalizace katastrálních map v ČR je plánováno až do roku 2015, byl projekt DMVS navržen jako rychlé řešení této nepříznivé situace. DMVS může ve velmi krátké době sloužit jako prezentační vrstva pro příslušné agendy a informační

systemy veřejné správy, především pro základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí.

Memorandum o spolupráci při přípravě, řešení, testování a realizaci projektu „Digitální mapa veřejné správy“ bylo podepsáno zástupci vedení ministerstev vnitra, životního prostředí, pro místní rozvoj, zemědělství, Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, Svazu měst a obcí ČR a Asociace krajů ČR dne 27. listopadu 2008 (viz příloha č. 3). Digitální mapa veřejné správy je legislativně ukotvena v zákoně č. 111/2009 Sb., o základních registrech, § 36, který určuje, že územní prvky registru územní identifikace budou zobrazovány nad mapami státního mapového díla nebo nad DMVS.

DMVS vznikne jako mapová kompozice digitálních ortofotomap z produkce ČÚZK, existujících digitálních a digitalizovaných katastrálních map z produkce ČÚZK, digitálních účelových katastrálních map, které byly nebo budou vytvořeny v rámci činnosti samosprávy, a digitálních technických map, které dosud byly nebo v dalším období budou vytvořeny v rámci činnosti samosprávy nebo správců sítí. Bude nastaven pravidelný systém aktualizace DMVS subjekty veřejné správy. K uložení dat budou využity regionální datové sklady, které vzniknou jako součást technologických center samosprávy. K vytvoření DMVS budou využity prostředky z fondů EU.

Principem vybudování DMVS je sestavení celorepublikové DMVS na základě výsledků realizace tzv. typizovaných projektů Účelová katastrální mapa (dále jen „projekt ÚKM“), Digitální technická mapa (dále jen „projekt DTM“) a Nástroje pro tvorbu a údržbu územně analytických podkladů (dále jen „projekt ÚAP“), které jsou součástí Ministerstvem vnitra připravované výzvy pro kraje. Typizované projekty, které byly připraveny pracovními týmy koordinovanými Ministerstvem vnitra, budou realizovány jednotlivými kraji, národní řešení DMVS pak bude realizováno spolupracujícími centrálními subjekty. Celý postup je koordinován Ministerstvem vnitra.

Cílem projektu ÚKM je vytvořit a aktualizovat digitální vektorové mapové dílo s obsahem katastrální mapy (dále jen KM), pokrývající území kraje, na kterém je KM vedena na plastové fólii.- a to v těch katastrálních územích, kde dosud neexistují digitální katastrální mapy (DKM), popř. tzv. katastrální mapy digitalizované (KMD a KM-D). Významnou skutečností a mimořádným přínosem v rámci řešení projektu ÚKM (a potažmo DMVS) je skutečnost, že připravená vektorizovaná data ÚKM převezme ČÚZK do jednotného datového skladu a po kontrole a odsouhlasení úplnosti a správnosti těchto dat s nimi bude moci být v příslušných agendách výkonu veřejné správy nakládáno stejně, jako je v současnosti nakládáno s orientační mapou parcel. Po spuštění registru územní identifikace budou data ÚKM za celé území ČR centrálně aktualizována činností ČÚZK.

Cílem projektu DTM je především zajistit efektivní správu příslušných datových vrstev (po stránce finanční, procesní, personální, technologické). Jedná se o nastavení principů (systému) tvorby, aktualizace a sdílení DTM. V připravované výzvě pro kraje se sice jedná o volitelnou službu technologického centra kraje, avšak signatáři memoranda budou usilovat o realizaci této vrstvy na celém území ČR, neboť tato je klíčová mj. pro oblast krizového řízení. V této souvislosti je třeba uvést, že pro to, aby byla k dispozici aktuální data DTM, je nutno provést takové legislativní změny, které zajistí přísun dat z území (např.

zajistit, aby stavební zákon ukládal předávání zaměření skutečného provedení stavby v digitální podobě, ...).

Projekt ÚAP si klade za cíl vytvoření předpokladů pro zefektivnění procesů při poskytování údajů o území, zejména údajů v digitální podobě, vytvoření nástrojů pro ukládání a správu údajů o území, včetně správy metadat, založení systematické správy pasportů údajů o území, jako jednoho z východisek pro tvorbu metainformací ve smyslu směrnice INSPIRE, a zpřístupnění ÚAP obcí s rozšířenou působností a krajů v rozsahu a způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Pro řízení projektu DMVS byl v dubnu letošního roku Ministerstvem vnitra na základě Memoranda o DMVS ustaven projektový tým pro projekt DMVS, který je v těchto dnech transformován do tříúrovňové řídicí struktury (viz příloha č. 5 této informace). Pro efektivní koordinaci a úspěšnou realizaci projektu DMVS je považováno za nezbytné začlenit organizační strukturu projektu DMVS (modrá vazba v obrázku v příloze č. 3 této informace) do organizační struktury Grémia, obdobně jako KOVIN (zelená vazba v obrázku v příloze č. 3 této informace). Jako optimální se jeví, aby řídicí výbor projektu DMVS byl prohlášen pracovní komisí pro DMVS stálého výboru pro Smart Administration.

Vybudováním DMVS a jejím zpřístupněním budou dány k dispozici jednotné, aktuální, garantované digitální mapové podklady subjektům veřejné správy, podnikatelským subjektům i občanům, významným způsobem bude podpořena elektronizace těch agend veřejné správy, které pracují s prostorovými daty, čímž bude mj. podpořeno i zvýšení transparentnosti výkonu veřejné správy. Zároveň budou rozšířeny možnosti pro další optimalizaci služeb veřejné správy.

Na základě uvedených skutečností se Grémiu pro regulační reformu a efektivní veřejnou správu doporučuje:

- v z í t n a v ě d o m í předloženou informaci ve věci aktuálního stavu řešení oblasti prostorových dat ve veřejné správě a projektu Digitální mapa veřejné správy;
- s c h v á l i t
  - a) projektový záměr na vybudování Digitální mapy veřejné správy ze strukturálních fondů EU v rámci priority Smart Administration,
  - b) záměr řídit oblast prostorových dat ve VS v rámci činnosti stálého výboru pro Smart Administration,
  - c) záměr MV předložit do jednání vlády souhrnný materiál o aktivitách v oblasti prostorových dat, který by ministru vnitra uložil
    - 1) zajistit realizaci centrálního řešení projektu DMVS jakožto zastřešení základní etapy projektu DMVS, která bude realizována v gesci krajů,
    - 2) zpracovat ucelenou koncepci správy a využití prostorových dat v ČR;
- u l o ž i t předsedovi stálého výboru pro Smart Administration
  - a) zřídit pracovní komisí pro DMVS transformací řídicího výboru pro projekt DMVS,
  - b) zřídit pracovní komisí pro INSPIRE transformací koordinačního výboru INSPIRE (KOVIN).

II. Přílohy

1. Směrnice INSPIRE
2. Zákon 380/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, a zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství
3. Koordinace oblasti prostorových dat
4. Memorandum o DMVS
5. Organizační struktura projektu DMVS